

ISTORIE (R)

1. Vedeta “Istorie”

Vedeta “Istorie” permite indexarea documentelor referitoare la disciplina istoriei. Nu permite subdiviziune geografică : pentru a exprima noțiunea de istorie a unui loc, se utilizează vedete de subiect cum sunt:

Istorie-- Studiu și învățământ--Marea Britanie
Istorie--Cercetare--Marea Britanie
Istoriografie--Marea Britanie

Istoria lumii este exprimată de vedeta “Istorie universală” și vedetele de tipul “Istorie universală”--[Subdiviziune cronologică] sau “Istorie[adejektiv de periodizare]”,

De ex. *Istorie veche*
Istorie medievală
Istorie modernă
Istorie universală --Sec. 16
Istorie universală -- 1914-1945

2. Subdiviziunea „Istorie”

2.1 Subdiviziunea „Istorie” se utilizează la cea mai mare parte de vedete, fie substantive comune sau proprii, pentru indexarea documentelor care au un caracter istoric și care conțin o expunere cronologică a trecutului istoric. Această expunere acoperă fie perioada de existență a subiectului, fie o perioadă mai lungă : de la origini până în zilele noastre, sau o durată mult prea mare pentru a putea fi exprimată de una sau două subdiviziuni cronologice,

ex.:

Arabi--Istorie
Descoperiri geografice--Istorie
Justiție--Administrație--Statele Unite--Istorie
Pictură--Italia--Istorie

Biblie--Critică și interpretare,etc.--Istorie
Adevărul (periodic)--Istorie
Prusia. Armată--Istorie
Tibet (China)--Istorie

Pentru a exprima o perioadă mai precisă se va apela la subdiviziunile cronologice (vezi Prezentare generală, 3.2.3.3),

Ex. *Arabi--sec.20*
Prusia. Armată--sec.18

2.2 **Restricții la utilizare** : nu se utilizează subdiviziunea Istorie :

2.2.1 După subiectele istorice, unde ar fi redundantă; subiectele istorice corespund vedetelor care încep cu „Istorie”, după cele care desemnează evenimente sau perioade istorice, după cele care includ un adjectiv de periodizare,

ex. *Civilizație medievală*
Congresul de la Viena(1814-1815)
Război mondial (1939-1945)
Reformă
Renaștere

În cazul unor ambiguități, se va face o trimitere , de ex.

Politică mondială
UP Istoria relațiilor diplomatice
UP Politică mondială-- Istorie

2.2.2 După subdiviziuni cronologice (nici înainte, nici după),

ex. *Egipt--323-30 î.Ch.*
Educația copiilor--Sec. 19
(și nu : Educația copiilor-- Sec. 19--Istorie
nici: Educația copiilor --Istorie-- Sec. 19

2.2.3 După subdiviziunile cu un conținut istoric : în afară de subdiviziunile cronologice, acestea se limitează la subdiviziunile care conțin cuvântul „Istorie” sau o dată,

ex. *Avignon (Vaucluse)--Anexarea Franței(1791)*
Credință-- Istoria doctrinelor
Poezia arabă-- Istorie și critică
Rusia--Istorie militară

Alte subdiviziuni de subiect pot fi, dacă este necesar, urmate de „Istorie”,

Ex. *Brazilia--Politică și guvernare--Istorie*
India--Populație--Istorie
Mayași--Obiceiuri și tradiții

2.2.4 După numele de persoane, de familie, de dinastii și de case regale,

ex. *Ahemenizi (dinastie)*
Anjou, conte de
Hercule (mitologie romană)
Rotschild (familie)

2.2.5 După vedetele care indică genurile artistice urmate de adjective care precizează apartenența națională, etnică sau religioasă sau adjectivele de stil, de civilizație sau de periodizare,

de ex. *Pictură--Franța--Istorie*
(și nu : *Pictură franceză--Istorie*)

2.2.6 După vedetele de formă care indică genurile cinematografice, literare și muzicale și anumite tipuri de publicații sau culegeri de documente unde se aplică subdiviziunea „Istorie și critică” pentru indexarea studiilor despre aceste forme,

de ex. *Catehism francez--Istorie și critică*
Cărți de embleme spaniole--Istorie și critică
Muzică instrumentală--Țările de Jos--Istorie și critică
Poezie engleză--Istorie și critică
Predici latine--Istorie și critică
Western--Italia--Istorie și critică

Vezi capitolele „Cinematografie”, „Literatură” și „Muzică”(Reguli de indexare)

2.2.7 După subdiviziunile de formă care indică anumite tipuri de publicații sau culegeri de documente, la care se aplică „Istorie și critică” pentru indexarea studiilor asupra acestor forme,

de ex. *Artiști --Biografii--Istorie și critică*
Budism--Cărți de rugăciuni și devoțiune--Istorie și critică
Biserica catolică--Liturgie--Texte--Istorie și critică
Francmasoni-- Cânturi și muzică--Istorie și critică
Graal--Legende--Istorie și critică
Literatură latină--Traduceri franceze--Istorie și critică

Lista de autoritate și listele de subdiviziuni din Ghidul de indexare precizează această utilizare . Vezi și capitolul „Literatură”(Reguli de indexare).

2.3 Subdiviziunea „Istorie” după o subdiviziune de formă

Subdiviziunea „Istorie” se poate utiliza după subdiviziunea de formă (altele decât cele menționate mai sus- 2.2.7) pentru indexarea istoriilor acestor forme

Ex. *Medicină--Periodice--Istorie*

În această construcție, subdiviziunea de formă „Periodice” se transformă în subdiviziune de subiect : periodicele de medicină constituie obiectul studiului istoric.

2.4 Subdiviziunea „Istorie” poate fi urmată de **subdiviziuni de subiect sau de formă**, din care unele sunt flotante sub toate subiectele,

ex. *Biserica catolică--Istorie--Documente papale*
Spania--Istorie--Piese de teatru
Europa--Istorie--Cronologie
Marea Britanie--Istorie--Studiu și învățământ
și altele specifice,

Ex. *Germania--Istorie--Filozofie*

Bretagne(Franța)--Istorie--Benzi desenate
Franța--Istorie--Errori, invenții, etc.
Kurdistan--Istorie--Autonomie și mișcări de independență

Vezi listele de subdiviziuni de utilizare generală stabilite pentru localizări.

3. Subdiviziunile „Surse” și „Istorie--Surse”

3.1 Utilizare ca subdiviziuni de formă

Subdiviziunile „Surse”(după un subiect istoric) sau „Istorie--Surse”(după un subiect nelegat de istorie) sunt utilizate pentru a desemna culegeri de documente constituite spre a servi drept surse pentru istoria subiectului,

Ex. *Botez--30-600 (Biserica primitivă) -- Surse*
Civilizație medievală--Surse
Statele Unite--Politică și guvernare--Istorie--Surse
Franciscani--Irlanda--Istorie--Surse
Medicină--Istorie--Surse
Reforme--Surse

Cu excepția cazului „cartularium”(care sunt culegeri de documente senioriale ecleziastice), nu se vor utiliza subdiviziunile”Surse” și „Istorie--Surse” pentru sursele editate sporadic (cronică, relatare, mărturie, corespondență, jurnal,etc.); se utilizează subdiviziunea de formă corespunzătoare: „Istorie--Lucrări înainte de 1800”; „Memorii”;”Corespondență”; etc.

Ex.: pentru o ediție a „Cronicii regelui Carol al VII-lea” de Gilles Le Bouvier:
Franța--1422-1461(Carol al VII-lea)--Lucrări înainte de 1800
și nu : *Franța--1422-1461(Carol al VII-lea)--Surse*

3.2 Utilizare ca subdiviziuni de subiect

„Surse” și „Istorie--Surse” servesc și la indexarea studiilor asupra surselor de istorie a unui subiect; pot fi folosite ca atare sau urmate de subdiviziuni de formă ca „Bibliografie”, „Bibliografie--Cataloage”, etc.,

ex. *Civilizație medievală--Surse*
Cruciade--Istorie--Surse--Bibliografie

Pentru celelalte utilizări ale subdiviziunii „Surse”, vezi lista subdiviziunilor de utilizare generală.

4. Evenimente istorice

4.1 Evenimentele istorice sunt în general indexate prin vedetele de tipul :

[Numele locului] -- [Subdiviziune cronologică] {[Calificativ]}

Evenimentul este considerat ca o parte a istoriei locului; acesta poate fi un nume de țară, de regiune sau de oraș după cadrul de desfășurare al evenimentului; calificativul dă numele românesc uzual al evenimentului și face în general obiectul unei trimiteri,

De ex. *Berlin (Germania)--1948-1949 (Blocadă)*
UP Berlin, Blocadă (1948-1949)
UP Blocada Berlinului (1948-1949)

Alger (Algeria)--1960 (Săptămâna Baricadelor)
Germania--1934 (Noaptea cuțitelor lungi)
Chicago (III.)--1886 (Revolta din Haymarket Square)
Franța--1851 (Lovitură de Stat)
La Rochelle (Charente-Maritime)--1627-1628 (Asediu)
Liban--1996 (Intervenție israeliană)
Londra (GB)--1940 (Bombardament)
Peru--1780-1781 (Insurecția din Túpac Amaru)

4.2 Evenimentele referitoare la persoane sau colectivități sunt puse în subdiviziune la numele acestora,

ex. *Bazar de la Charité (Paris)--Incendiu (1897)*
Kennedy, John Fitzgerald (1916-1963)--Asasinat
Ludovic al XV-lea (rege al Franței; 1710-1774)--Tentativă de asasinat (1757)

4.3 Evenimentele care nu intră în cadrul unei istorii naționale sau locale sunt obiectul vedetelor substantive comune, în general sub o formă inversată,

ex. *Agadir, Incident (1911)*
Katyn, Masacru (1940)
Marna, Bătălie (1914)
Moscova, Proces (1936-1937)
Panama, Afacerea (1889-1893)
Cernobîl, Accident nuclear (1986)

Anumite vedete, în special cele referitoare la tratate, respectă limbajul natural

De ex. *Acordurile de la Lucarno (1925)*
Concordat (1122; Worms, Germania)
Criza din Cuba (1962)
Edictul din Nantes (1598)
Tratatul de la Berlin (1878)

În principiu fiecare vedetă referitoare la un eveniment istoric este legată printr-un termen generic de contextul său și dacă este necesar de o vedetă de regrupare

De ex. *Alger (Algeria)--1960 (Săptămâna Baricadelor)*
TG Algeria--1954-1962 (Războiul din Algeria)
TG Revolte-- Algeria

Marna, Bătălie (1914)
TG Război mondial (1914-1918)--Campanii și bătălii—Franța

5 Civilizații

5.1 Vedete care desemnează civilizațiile

Vedeta „Civilizații”, care nu admite subdiviziuni geografice, desemnează, noțiunea de civilizație în general.

Există trei tipuri de vedete pentru exprimarea civilizațiilor individuale

5.1.1 „[Nume geografic]”—Civilizație

Pentru a exprima civilizația dintr-un loc anumit (continent, imperiu, țară, regiune), se utilizează subdiviziunea flotantă „Civilizație”, după numele geografic corespunzător,

De ex. *China—Civilizație*

UP Civilizație chineză

Imperiu bizantin—Civilizație

UP Civilizație bizantină

„Civilizație” nu se utilizează după nume de orașe, excepție făcând doar orașele-state, de ex. *Cartagina (oraș antic)—Civilizație*

Veneția(Italia)—Civilizație

5.1.2 „Civilizație [adjective]”

Vedeta „Civilizație” este urmată în lista de autoritate și de adjective de periodizare, de religie sau de alte adjective care nu sunt legate de o localizare precisă,

De ex. *Civilizație antică*

Civilizație creștină

Civilizație occidentală

NOTĂ : Pentru civilizațiile preistoriei și protoistoriei, vezi cap. „Preistorie” (Reguli de indexare).

5.1.3 „[Grup etnic]” [+ subd.geogr.]

Civilizația poate fi exprimată și prin numele grupului etnic (actual sau dispărut) care desemnează atât grupul etnic cât și civilizația sa,

De ex. *Etrusci*

UP Civilizație etruscă

UP Etrusci—Civilizație

Berberi

UP Berberi—Civilizație

UP Civilizație berberă

NB : Aceste trimiteri se fac numai pentru popoarele sau grupurile de popoare cele mai importante.

Excepție: Vedeta „*Evrei*” poate fi urmată de subdiviziunea „*Civilizație*” :

Evrei—Civilizație

UP Civilizație evreiască

5.2 Adjective de civilizație

5.2.1 Din cele de mai sus rezultă că adjectivele corespunzătoare civilizațiilor sunt în majoritate adjective de naționalitate, de periodizare, de religie, geografice sau etnice,

de ex. „japonez”, „medieval”, „budist”, „african”, „mayaș” etc.

5.2.2 Expresia „adjectiv și civilizație” desemnează în sens strict adjective care nu intră în niciuna din aceste categorii, în special în cele care se referă la un imperiu dispărut, de ex. „asiro-babilonian”, „roman”, „bizantin” etc.

sau la o dinastie, familie domnitoare,
de ex. „ahemenidă”, „merovengiană” „mușatină” etc.

Aceste adjective nu sunt multiplicabile : nu se pot crea liber pornind de la fiecare imperiu dispărut sau dinastie; dar existența unuia din aceste adjective într-un domeniu permite reluarea lui în vedetele din acel domeniu,

De ex. „Literatura bizantină” autorizează „Poezie epică bizantină”
„Arta ahemenidă” autorizează „Arhitectura ahemenidă”

5.3 Civilizații și Influență

Civilizațiile exercită și primesc influențe exprimate de subdiviziunile „Influență „ și „Influență [adjectiv]”. Fiecare vedetă desemnează o civilizație, un grup etnic și, în cazul lipsei unei dinastii, trebuie legată cu un termen asociat și o trimitere generală de orientare la subdiviziunea „Influență [adjectiv]” corespunzătoare,

De ex. *Egipt-- Civilizație*

Vezi și subdiviziunea Influență egipteană pentru grupurile etnice și subiectele substantive comune adecvate (artistice, culturale, literare și de civilizație în general)

TA Influență egipteană

Vezi și cap. „Influență” și „ Științe tradiționale”(Reguli de indexare).

6. Calificative utilizate la istorie

În caz de ambiguitate între o noțiune care ține de istorie și o altă vedetă, calificativul utilizat este : „(istorie)”

De ex. *Asedii(istorie)*

Calificativul poate preciza că subiectul este specific istoriei unei țări,

De ex. *Fiițele regelui (istoria Canadei)*

Leyenda negra (istoria Spaniei)

Montagnards (istoria Franței)

Referințe la LCSH : SH, H, 1647 (History)

NB : Regulile enumerate mai sus diferă de cele ale Bibliotecii Congresului în numeroase probleme importante, printre care disocierea “Istoriei” și a subdiviziunilor cronologice.

